

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی (بازنگری شده)

دوره: دکتری

رشته: زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک

گروه: علوم پایه

تصویب جلسه شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷

کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک

- ۱- برنامه درسی بازنگری شده دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک در جلسه شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی تصویب شد.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ جایگزین برنامه درسی دوره دکتری رشته زیست شناسی - سیستماتیک گیاهی مصوب جلسه شماره ۳۵۴ مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۱۹ شورای عالی برنامه ریزی می شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم
دبير شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

مشخصات کلی

برنامه آموزشی و سرفصل‌های درس‌های

دوره دکتری

رشته زیست‌شناسی گیاهی- سیستماتیک
(Plant Biology-Systematics)

فهرست عناوین

عنوان

صفحه

۴	فصل اول: مشخصات دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک
۵	۱-۱- مقدمه:
۵	۲-۱- تعریف و هدف:
۶	۳-۱- طول دوره و شکل نظام:
۶	۱-۳-۱- مرحله آموزشی:
۶	۱-۲-۳-۱- مرحله پژوهشی
۶	الف- مرحله تدوین طرح پژوهشی(طرح نامه) رساله و دفاع از طرح نامه.....
۷	ب- ثبت موضوع رساله دکتری دوره و شکل نظام:
۷	ج- انجام و پیشرفت کار پژوهشی:
۷	د- فرصت مطالعاتی:
۷	ه- دفاع از رساله
۸	۴-۱- تعداد واحد های درسی
۸	۱-۵- نقش و توانائی دانش آموختگان
۹	۱-۶- ضرورت و اهمیت رشته
۹	۱-۷- شرایط گزینش دانشجو
۱۰	فصل دوم: جدول درس های تخصصی دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک
۱۱	فهرست و جدول های درس ها:
۱۴	فصل سوم: سرفصل های درس های تخصصی دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک

فصل اول

مشخصات دوره دکتری

زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک

بسمه تعالی

فصل اول: مشخصات کلی دوره دکتری رشته زیست‌شناسی گیاهی - سیستماتیک

۱-۱- مقدمه:

همگام با توسعه روش‌های زیست‌شناسی مولکولی و ایجاد افق‌های زیست‌فناوری در زمینه‌های مختلف زیست‌شناسی، علم گیاه‌شناسی نیز از پوسته سنتی خود خارج شده و ماهیتی پویا، کاربردی و تکاملی به خود گرفته است. بنابراین متخصصین رشته علاوه بر شناخت کافی از گیاهان (و گروه‌های زیرمجموعه آن در قدیم) باید با اصول بوم‌شناسی، تکامل گونه‌ها و جنبه‌های کاربردی گیاهان نیز آشنا باشند. در دوره دکتری رشته سیستماتیک، افراد متخصص و پژوهشگرانی تربیت می‌شوند که در کنار دانش پایه، ذهنی پویا و خلاق داشته و گیاهان را به عنوان عناصری مهم از بوم‌سازگان‌ها شناخته و از ظرفیت‌های موجود برای توسعه پژوهش‌های پایه و اساسی بپرسند. این متخصصین نیاز مراکز پژوهشی، سازمان‌های کشاورزی، مراکز تولید گیاهان دارویی و زینتی و نیز دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور را برطرف خواهند کرد. نظر به اینکه برنامه‌های درسی در حال اجرای این دوره برای مدتی نسبتاً طولانی، آزموده شده و نقاط ضعف و قوت آن و نیز تأثیر افزایش دانش ذکر شده در بالا در زمینه‌های مرتبط و موثر بر این رشته بخوبی شناخته شده‌اند، بازنگری در این برنامه ضروری است. منابع وراثت گیاهی کشور ایران عناصری از چندین ناحیه پوشش گیاهی جهان و دو قلمرو است که تحت تأثیر مراکز گوناگونی و در مواردی گونه‌زائی از ویژگی‌هایی منحصر بفرد برخوردار است. برنامه مورد نظر لازم است تا نگرش‌های لازم برای شناخت و رده‌بندی، بررسی‌های ژن-بوم‌شناسی و تکاملی را به دانش‌آموخته خود بدهد. اگرچه در نگرشی کلی این دانش‌آموخته را گیاه‌شناس می‌دانند اما این برنامه لازم است ضمن حفظ زمینه‌ای مشترک در دروس اصلی با ارائه بسته‌هایی در دروس اختیاری آنها را در یکی از سه زمینه آرایه‌شناسی، زی‌سازگان‌شناسی و یا تبارزایی متبحر سازد.

کمیته علوم زیستی شورای عالی برنامه ریزی درسی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری متخصصین و اعضای هیات علمی دانشگاه‌های مختلف مجری این رشته، برنامه دوره دکتری رشته زیست‌شناسی گیاهی - سیستماتیک را با مشخصات زیر تدوین نموده است.

۱-۲- تعریف و هدف

دانش سیستماتیک گیاهی در برگیرنده سه زمینه اصلی آرایه‌شناسی (taxonomy)، زی‌سازگان‌شناسی (biosystematics) و تبارزایی (phylogeny) می‌گردد و در جاییکه به درک روابط بین گیاهان با محیط و نقش آنها در بوم‌سازگان‌ها می‌پردازد با بوم‌شناسی نزدیک می‌شود. دوره دکتری این رشته که از زمینه‌های تخصصی علم زیست‌شناسی است و از جنبه‌های گوناگون جمعیت‌ها و گونه‌های گیاهی را از لحاظ نحوه تکامل، خویشاوندی، سیستم زادآوری، پراکنش و رده‌بندی با استفاده از صفات مختلف نظری ریخت‌شناسی و مولکولی مورد مطالعه قرار می‌دهد. این دانش شناخت و رده‌بندی، بررسی زویندها و سازوکارهای تحولات در جریان و شناخت دودمان‌های تشکیل شده در طول زمان از منابع وراثت گیاهی را بر عهده دارد.

هدف دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک تربیت متخصصانی با آگاهی عمیق و اساسی از این دانش است که با کسب اطلاعات علمی و مهارت‌های پژوهشی صاحب نظرانی در شناخت همه‌جانبه منابع وراثت گیاهی باشند. هدف این دوره تحصیلی علاوه بر تأمین مدرس دانشگاهی برای رشته‌های گیاه‌شناسی، کشاورزی، منابع طبیعی و کلیه زمینه‌هایی است که به نحوی با منابع وراثت گیاهی ارتباط دارند، تأمین کننده پژوهشگر برای مراکز گیاه‌شناسی، جنگل و مرتع‌داری، نهادهای پژوهشی مربوط به منابع وراثت گیاهی و بانک‌های ژن، سازمان حفاظت محیط‌زیست و هر سازمان، شرکت و یا موسسه‌ای است که به نحوی فعالیت آنها با گیاهان سرو کار دارد.

۱-۳- طول دوره و شکل نظام

طول دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک ۸ نیمسال است که با موافقت شورای تحصیلات تكمیلی دانشکده تا یک نیمسال دیگر می‌تواند افزایش یابد. مقررات و قوانین مربوطه طبق آیین‌نامه کلی پذیرش دانشجوی دکتری مصوب وزارت علوم است. هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال و هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی است. برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت و برای هر واحد عملی ۳۲ ساعت منظور شده است.

دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می‌شود:

۱-۳-۱ مرحله آموزشی: این مرحله شامل حداقل ۲ و حداکثر ۴ نیمسال تحصیلی است که پس از پذیرفته شدن دانشجو آغاز می‌شود. هدف این مرحله افزایش اطلاعات علمی دانشجو به منظور آمادگی برای استفاده از آخرین دستاوردهای علمی و تبدیل آنها به فناوری می‌باشد. مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو آغاز شده و با امتحان جامع پایان می‌یابد.

در امتحان جامع، شورای تحصیلات تکمیلی به پیشنهاد استاد راهنما، هیأت داوران را جهت ارزیابی معلومات دانشجو تعیین می‌نماید. امتحان جامع می‌تواند تنها بصورت کتبی (۲ یا ۳ درس به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی طبق آیین‌نامه کلی پذیرش دانشجوی دکتری مصوب وزارت علوم) و یا آزمون کتبی و مصاحبه شفاهی برگزار شود. شرط موفقیت دانشجو در امتحان جامع کسب نمره حداقل ۱۵ از ۲۰ در هر ماده امتحانی کتبی با میانگین کل حداقل ۱۶ و نیز کسب نمره حداقل ۱۵ در مصاحبه شفاهی می‌باشد. در صورت یک قسمتی بودن امتحان جامع، میانگین نمرات کتبی درس‌ها تعیین کننده نمره نهایی امتحان جامع خواهد بود و در صورت دو قسمتی بودن امتحان جامع، نمره نهایی امتحان جامع بر اساس ۶۰ درصد نمره کتبی و ۴۰ درصد نمره امتحان شفاهی تعیین خواهد شد. چنانچه دانشجو در امتحان جامع موفق نباشد فقط یک بار دیگر برای شرکت و موفقیت در آزمون جامع فرصت خواهد داشت. لازم به ذکر است که امتحان جامع ۲ بار در سال (اردیبهشت و آبان ماه هر سال) برگزار می‌شود.

۱-۳-۲ مرحله پژوهشی: مرحله پژوهشی پس از مرحله آموزشی آغاز می‌شود و با تدوین رساله و دفاع از آن پایان می‌پذیرد و به مراحل زیر تقسیم می‌شود:

الف- مرحله تدوین طرح نامه رساله (طرح نامه) و دفاع از آن:

دانشجو طرح نامه خود را که در چارچوب موضوعات مرتبط با سیستماتیک گیاهی است با راهنمایی استاد راهنما تدوین نموده و تا پایان نیمسال چهارم تحصیلی فرصت دارد تا در حضور هیأت داوران ارائه نماید. هیأت داوران به

پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انتخاب می‌شوند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از موضوع رساله خود، هیأت داوران تاریخی را برای اصلاحات لازم و دفاع مجدد از طرح نامه تعیین می‌نماید.

ب- ثبت موضوع رساله دکتری:

در صورت تأیید هیأت داوران، موضوع رساله دانشجو رسماً توسط دانشکده ثبت و به اطلاع استاد یا استاد راهنما، استاد یا استاد مشاور و دانشجو رسانده می‌شود. تاریخ آغاز رسمی مرحله پژوهشی دوره دکتری ثبت موضوع رساله در دانشکده است.

ج- انجام و پیشرفت کار پژوهشی:

در این مرحله دانشجو کارهای پژوهشی خود را جهت دستیابی به اهداف تعریف شده در طرح نامه (پروپوزال) انجام می‌دهد. دانشجو موظف است هر شش ماه یک بار از تاریخ تصویب موضوع رساله، دستاوردهای خود را در حضور استاد (استادان) راهنما و مشاور و نماینده شورای تحصیلات تکمیلی ارائه نموده و به پرسش‌های حاضرین پاسخ دهد. صورت جلسه گزارش پیشرفت هر مرحله در پرونده دانشجو درج می‌شود.

د- فرصت مطالعاتی:

توصیه می‌شود دانشجوی دوره دکتری برای کسب تجربه بیشتر، آشنایی با ساختار پژوهشی کشورهای توسعه یافته و انجام بخشی از رساله خود در یک دانشگاه یا مرکز معترض، فرصت مطالعاتی خود را در دانشگاه‌های معترض خارجی و یا صنایع معترض داخلی یا خارجی و در راستای طرح نامه مصوب خود بگذراند. برای استفاده از فرصت مطالعاتی، دانشجو باید امتحان جامع و دفاع از طرح نامه خود را با موفقیت سپری کرده و حداقل ۵۰ درصد در کارهای پژوهشی خود پیشرفت داشته باشد.

ه- دفاع از رساله:

شرط دفاع از رساله دکتری انجام کلیه موارد پیش بینی شده در طرح نامه مصوب با تایید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی و احراز شرط زیر است:

- ۱- چاپ یا اخذ پذیرش حداقل یک مقاله علمی پژوهشی در مجلات معترض WOS (JCR) به نام دانشجو و استاد راهنما (و استادان مشاور)، حاصل از نتایج پژوهش‌های انجام گرفته بر اساس طرح نامه دانشجو.
- ۲- تدوین رساله و تکمیل و تایید فرم اعلام کفایت رساله توسط استاد راهنما

شورای تحصیلات تکمیلی، رساله دانشجو را جهت داوری به یکی از اعضای هیأت علمی متخصص مرتبط با زمینه پژوهشی رساله در داخل یا خارج از دانشکده یا موسسه ارسال می‌نماید. این داور نباید از میان افرادی باشد که نام ایشان به عنوان همکار پژوهشی در مقاله مستخرج از رساله دانشجو وجود دارد. پس از تایید کیفیت رساله و اعلام

بلامانع بودن دفاع از رساله توسط داور، شورای تحصیلات تکمیلی، هیأت داوران را جهت برگزاری جلسه دفاع از رساله تعیین می‌نماید. هیأت داوران مشتمل از استاد (استادان) راهنمای و مشاور، ۲ نفر داور داخلی، ۲ نفر داور خارجی و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌باشد.

دفاع از رساله در جلسه‌ای عمومی برگزار می‌گردد و دانشجو به سوالات هیأت داوران و سایر حاضران در جلسه پاسخ می‌دهد. سپس هیأت داوران، جلسه محرمانه خود را به منظور اعلام نظر نهائی تشکیل و در مورد تأیید یا عدم تأیید رساله اظهار نظر می‌نماید. در صورت عدم تأیید، هیأت داوران در مورد نحوه ادامه کار دانشجو تصمیم گیری می‌کنند.

۱-۴- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک ۳۶ واحد و به شرح زیر است:

درس های نظری تخصصی	۱۴	واحد
رساله	۲۲	واحد

درس‌های دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک ۱۴ واحد شامل حداقل ۸ واحد از جدول ۱ درس‌های تخصصی و حداقل ۶ واحد از جدول ۲ درس‌های تخصصی است. دانشجو با نظر استاد راهنمای به نحوی که حداقل در یکی از سه زمینه آرایه‌شناسی، زی‌سازگان‌شناسی و یا تبارزایی متبحر شود، ۱۴ واحد درسی را ترجیحاً در ۲ نیمسال و حداقل در ۳ نیمسال از بین واحدهای درسی ارایه شده انتخاب می‌نماید.

موضوع رساله باید به نحوی انتخاب شود که در محدوده موضوعات مرتبط با سیستماتیک گیاهی باشد و حتی الامکان در راستای حل مشکلات کشور تعریف گردد. رساله باید دارای جامعیت باشد به نحوی که در زمینه تحقیقی که دانشجو انجام می‌دهد، دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای را به همراه داشته باشد.

۱-۵- نقش و توانائی دانش آموختگان

- دانش آموختگان این رشته در زمینه‌های مشروح زیر مهارت داشته و می‌توانند نقش و توانائی خود را ایفا نمایند.
- تأمین اعضای هیات علمی و رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی موسسات آموزش عالی کشور
 - ارائه خدمات تخصصی به عنوان افراد متخصص در وزارت‌خانه‌ها، سازمانها و موسسات پژوهشی مرتبط با حفاظت محیط زیست، منابع طبیعی، مراکز ذخایر ژنتیکی کشور، موزه‌های علوم طبیعی، فضای سبز سازمان شهرداری، صنایع غذایی و داروئی، موسسات مرتبط با زیست فناوری
 - مشاوره‌های تخصصی در صنایع تولیدی مرتبط با کشت و تکثیر گیاهان و صنایع داروئی و کشاورزی
 - ایجاد اشتغال از طریق تاسیس شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه‌های سیستماتیک گیاهی از جمله تولید گیاهان داروئی، زینتی و صنعتی

۱-۶- ضرورت و اهمیت رشته

با توجه به نقش انکار ناپذیر گیاهان در ابعاد مختلف زندگی بشر از غذا و پوشак گرفته تا انواع داروهای غیر سنتزی و سوخت، ضرورت مطالعه وسیع و دقیق جنبه های مختلف گیاهان بر کسی پوشیده نیست. به علاوه با توجه به نقش گیاهان به عنوان موجودات تولیدکننده در بومسازگان و با عنایت به نقش بسیار حیاتی گیاهان در تصفیه هوای کره زمین، مطالعه آنها برای شناخت هر چه بهتر بومسازگانها و زندگی بشر اهمیت زیادی دارد. در این راستا تحقیقات علوم گیاهی در جهان در حال توسعه روزافزون است و دستاوردهای چنین تحقیقاتی برای توسعه و استقلال کشور بسیار ضروری و انکار ناپذیر است.

لذا ضرورت تربیت افرادی که با تسلط بر دانش علوم گیاهی و علوم دیگر مرتبط بتوانند به عنوان نیروهای متخصص نیاز های تخصصی مراکز آموزشی و پژوهشی کشور را تامین نمایند بسیار محرز است.

۱-۷- شرایط گزینش دانشجو

داوطلبان تحصیل در دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سیستماتیک علاوه بر داشتن شرایط عمومی دوره های دکتری که در آئین نامه مربوط ذکر شده است باید در یکی از گرایش های دوره کارشناسی ارشد رشته علوم گیاهی، زیست شناسی گیاهی یا یکی از رشته های مجموعه علوم زیستی دانشگاه های مورد تائید وزارت علوم تحقیقات و فناوری دانش آموخته شده باشند.

فصل دوم

فهرست و جدول های درس ها

فصل دوم: فهرست و جدول های درس ها

درس های تخصصی:

این درس ها شامل حداقل ۱۴ واحد است. دانشجویان بایستی حداقل ۶۰ درصد درس های تخصصی (۸ واحد درسی) خود را از میان درس های تخصصی جدول شماره ۱ اخذ نمایند. این درس ها تکمیل کننده درس های ارائه شده در دوره کارشناسی ارشد است و با هدف تضمین جامعیت علمی و ارائه حداقل های مطالب علمی و توانایی های لازم برای دانشجویان دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک است. ۸ واحد درسی فوق الذکر با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یا گروه تخصصی تعیین می شود.

۴۰ درصد بقیه درس های تخصصی (۶ واحد درسی)، متناسب با علاقه دانشجویان، زمینه تخصصی و پژوهشی استاد راهنمای و امکانات دانشگاه از میان درس های تخصصی جدول شماره ۲ انتخاب خواهد شد. هدف از این درس ها ضمن افزایش توانایی تخصصی و علمی دانشجویان در زمینه های مرتبط با موضوع رساله، آشنا نمودن آنها با زمینه های متنوع دیگر رشته تخصصی می باشد. لازم به ذکر است اخذ این بخش از درس های تخصصی تا سقف ۶ واحد از جدول شماره ۱ نیز میسر است. به علاوه با پیشنهاد استاد راهنمای و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه، اخذ ۴ واحد از ۶ واحد اخیر از درس های دکتری سایر رشته های مرتبط علوم زیستی نیز امکان پذیر می باشد.

رساله:

رساله معادل ۲۲ واحد می باشد. در بخش رساله دانشجویان به بررسی یک موضوع در زمینه های مرتبط با سیستماتیک گیاهی و برای کسب مهارت لازم متناسب با این رشته خواهند پرداخت. لازم است تا موضوع رساله دارای نوآوری باشد و تا حد امکان در راستای رفع نیاز کشور و با اولویت مسائل موجود در سطح کلان ملی، منطقه ای و بومی تعریف گردد.

فهرست درس های تخصصی:

فهرست درس های تخصصی دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک در جدول های شماره ۱ و ۲ ارائه شده است.

جدول شماره ۱ درس های تخصصی دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک

ردیف	نام درس	تعداد واحد							ساعت	پیش نیاز یا زمان	ارائه درس
		نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع			
۱	سیستماتیک نظری	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۲	بیوسیستماتیک گیاهی	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۳	تحلیل های تبارزایشی در گیاهان	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۴	فلوجرافی گیاهی	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۵	زیست شناسی جمیعت های گیاهی	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۶	جامعه شناسی گیاهی	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۷	فلور و بوم شناسی جنگل های ایران	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۸	ژئوبوتانی بیابان های ایران	۲	-	۳۲	-	۳۲	-	۳۲	۳۲	-	-
جمع											۲۵۶
- تشریص و تائید ۸ واحد این جدول بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یا گروه تخصصی است.											

جدول شماره ۲ درس های تخصصی دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سیستماتیک

ردیف	نام درس	تعداد واحد						ساعت	پیش نیاز یا زمان	ارائه درس
		نظری	عملی	نظری	عملی	مجموع	مجموع			
۱	آرایه‌شناسی مولکولی گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۲	بیوانفورماتیک گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۳	سیتوژنتیک گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۴	نظام‌های زادگیری گیاهان	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۵	درختان و درختچه‌های ایران	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۶	خاستگاه گیاهان خشکی‌زی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۷	گردش‌شناسی و بوم‌شناسی دیرینه	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۸	زبان لاتین گیاه‌شناسی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۹	بوم‌شناسی مولکولی گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۰	تکوین گیاهی مولکولی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۱	زیست‌شناسی و بوم‌شناسی گیاهان CAM و C ₄	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۲	زیست‌شناسی حفاظت	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۳	جلبک‌شناسی پیشرفته	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۴	سیستماتیک جدید جلبک‌ها	جلبک‌شناسی پیشرفته	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۵	بوم‌شناسی جلبک‌ها	جلبک‌شناسی پیشرفته	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۶	سیستماتیک جدید قارچ‌ها	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۷	زیست‌شناسی و بوم‌شناسی قارچ‌ها	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۸	قارچ‌های سمی و خوارکی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۹	زیست‌فناوری قارچ‌ها	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۲۰	مباحث جدید در سیستماتیک گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۲۱	سمینار	-	-	-	-	۲	-	۲	-	-
	جمع	-	۶۴۰	-	۶۴۰	۴۲	-	۴۲	-	-

فصل سوم

سرفصل‌های درس‌های

دکتری زیست‌شناسی گیاهی - سیستماتیک

سیستماتیک نظری					فارسی	عنوان	
Theoretical Systematics					انگلیسی	درس	
دروس پیشnیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد				
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی	پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری عملی	
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد				
			سفر علمی: ندارد				
			کارگاه: ندارد				
			آزمایشگاه: ندارد				
		سمینار: دارد					

اهداف کلی درس:

هدف این درس تبیین سیستماتیک گیاهی و مفاهیم اصلی این علم مانند سطوح طبقه‌بندی، آرایه، ضرورت وجود قوانین نامگذاری است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس بطور کامل تاریخچه سیستماتیک گیاهی، مراحل مختلف پیشرفت آن و روش‌های مختلف تحلیل داده‌ها (فیلوزنتیک، فنتیک و کلادیستیک) را فرا می‌گیرند. به علاوه دانشجویان با قوانین نامگذاری و کد (ICN)، منابع اصلی گیاه‌شناسی آشنائی کامل پیدا می‌کنند به نحوی که می‌توانند براحتی از آنها استفاده کنند و به مقتضای مورد می‌توانند بر اساس آنها عمل نمایند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- اصول و مفاهیم اصلی سیستماتیک گیاهی
- ۲- تاریخچه سیستماتیک گیاهی
- ۳- سیستم‌های طبقه‌بندی طبیعی
- ۴- سیستم‌های طبقه‌بندی تبارشناختی
- ۵- دیدگاه فنتیک
- ۶- دیدگاه کلادیستیک
- ۷- آشنائی با قوانین و مقررات نامگذاری

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Stuessy, T.F. (2008) *Plant Taxonomy: The Systematic Evaluation of Comparative Data*. Columbia University Press.
2. Simpson, M.G. (2013) *Plant Systematics*. 2nd ed Elsevier, Amsterdam.
3. Judd, W.S., Campbell, C.S. (2002) *Plant Systematics: A Phylogenetic Approach*, 2nd ed. E.A. Sinauer Associates, Sunderland, MA.

بیوسیستماتیک گیاهی						فارسی	عنوان
Plant Biosystematics						انگلیسی	درس
دروس پیشیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد				نوع واحد	
	۳۲	۲		تخصصی	جبرانی	پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری	نظری
ندارد							آموزش تکمیلی عملی: ندارد
							سفر علمی: ندارد
							کارگاه: ندارد
							آزمایشگاه: ندارد
							سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش مفاهیم اصلی بیوسیستماتیک گیاهی و ارتباط آن با تبارزایی، تنوع و تکامل جمیعت‌های گیاهی، گونه‌ها و همچنین منابع ایجاد تنوع ژنتیکی در گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس با تسلط بر نوع استدلال در این علم، چنین دیدگاهی را در درک گونه‌های زیستی پکار خواهد برد. روش‌های متعددی امروزه در بررسی تنوع ژنتیکی در سطوح مختلف آرایه شناسی بکار می‌رود، که دانشجو بر اساس و تحلیل نتایج آنها مسلط خواهد شد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه و تعاریف: تعریف، تبارزایی و ارتباط آن با بیوسیستماتیک، مفاهیم اولیه، منابع تنوع ژنتیکی، روش‌های مطالعاتی، ذخیره ژنی، تنوع زیستی، راش ژنتیکی، ژنتیک جمیعت
- ۲- گونه و گونه‌زایی: تعاریف گونه، گونه‌زایی و انواع آن، گونه‌زایی مستقیم، گونه‌زایی اشتراقی
- ۳- پلی پلوتیدی در گیاهان و نقش آن در گونه‌زایی، نقش دورگ گیری در گونه‌زایی
- ۴- مطالعات کروموزومی و فلوسیتوتمتری در تخمین اندازه ژنوم
- ۵- سیتوژنتیک مولکولی - تکنیک FISH (روابط بین گونه‌ای و سازمان بندی ژنومی)، تکنیک GISH (دورگه‌های بین گونه‌ای و بین سرده‌ای)
- ۶- ایزوآنزیمها در بیوسیستماتیک: نمونه برداری، سیستمهای معمول آنزیمی در بیوسیستماتیک گیاهی، محاسبه فراوانی آلل‌ها و لوکوس‌ها، محاسبه درجه پلوتیدی
- ۷- روش‌های مولکولی مطالعات جمیعتی: روش‌های ISSR، AFLP، RAPD و کاربرد آن در بیوسیستماتیک
- ۸- روش‌های مولکولی مطالعات جمیعتی: STR، SSR و ریزماهواره‌ها، نشانگرهای مناسب برای مطالعات جمیعتی با روش تعیین توالی

۹- تحلیل های فنتیکی مبتنی بر محاسبه فاصله

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های توشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Besse, P. (2014) Molecular plant taxonomy- Methods and protocols. Humana press, Springer Protocols, Springer, New York.
2. Judd, W.S., Cambell, C.S., Kellogg, E.A., Stevens, P.F., Donoghue, Sinauer, M.J. (2002) Plant systematics- a phylogenetic approach. Associates Inc., Sunderland.
3. Simpson, M.G. (2013) Plant systematics. Elsevier, Amsterdam.
4. Stace, C., Arnold, E. (1989) Plant taxonomy and biosystematics. London.
5. Soltis, P.S., Soltis, D.E., Doyle, J.J. (1988) Molecular Systematics of Plants II- DNA Sequencing. Springer, Stuttgart.

تحلیل‌های تبارزایشی در گیاهان				فارسی	عنوان
Phylogenetic Analyses in Plants				انگلیسی	درس
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد		نوع واحد	
	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی
ندارد					آموزش تکمیلی عملی: دارد
					سفر علمی: ندارد
					کارگاه: دارد
					آزمایشگاه: ندارد
					سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش اصول و روش‌های مختلف جمع‌آوری اطلاعات مولکولی، تنظیم ماتریس‌های اطلاعاتی و روش‌های پرکاربرد تحلیل‌های تبارزایشی همراه با کاربرد نرم‌افزارهای رایج است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس قادر به جمع‌آوری اطلاعات مولکولی از منابع مختلف شده و می‌توانند ماتریس اطلاعاتی بسازند که با فرمت‌های معمول قابل تطابق بوده و سپس با روش‌های متعدد رایج امروزی درخت‌های تبارزایی را ایجاد نموده و آنها را تحلیل نمایند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- ضروری بر بانک‌های اطلاعاتی: بانک زن، توالیهای نوکلئوتیدی، توالیهای پلی‌پپتیدی، بانک زنومی
- ۲- الکتروفروگرام و چگونگی تفسیر آن

۳- اساس روش پارسیمونی و انواع آن، الگوریتم‌های کاوش درختان، انواع بهینه سازی، توصیف و مقایسه درختان
۴- اساس روش Maximum Likelihood در محاسبه درختان تبارزایی: مفاهیم، اصول روش، مدل‌های مولکولی متداول، نحوه انتخاب مدل، نرم‌افزارهای معمول

۵- اساس روش استنباط بیزی، مفاهیم و اصول روش Bayesian، آشنایی با نرم افزار MrBayes
۶- ویرایش توالیها (عملی): آموزش نرم افزار MAESTRO، Geneious، Bioedit

۷- ردیف خوانی چندگانه (عملی) : نرم افزارهای Clustal, MUSCLE, MAFFT, Mesquite, Bioedit, RAXML, PAUP, PAUP*, تمرین (عملی): نمونه برداری برای گروهی انتخابی از گیاهان، استخراج نمودن اطلاعات از بانک زن، ردیف خوانی

۸- تمرین (عملی): تهیه ماتریس اطلاعاتی و تمرین با نرم افزار MrBayes, RAXML, PAUP*

۹-تمرین (عملی): تفسیر درختان، تشخیص گروههای تک نیا، تناقض بین منابع اطلاعاتی، حمایت شاخه ها، کددھی به الحاق/حذفها، آنالیز زیست جغرافیایی

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های توشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- Barry G. Hall. (2001) Phylogenetic trees made easy: A how-to manual for molecular biologists. Sinauer Association Inc., Maryland, USA.
- Felsenstein, J. (2004) Inferring phylogenies. Sinauer Associates Inc., Sunderland.
- Lemey, P., Salemi, M., Vandamme, A.M. (2009) The phylogenetic handbook. Cambridge University press, Cambridge.
- Wiley, E.O., Lieberman, B.S. (2011) Phylogenetics- theory and praxis of phylogenetic systematic. 2nd Edition. Wiley-Blackwell, Hoboken, New Jersey.

فیلوجغرافی گیاهی						فارسی	عنوان	
Plant Phylogeography						انگلیسی	درس	
دروس پیشناخ	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
۳۲		۲	تخصصی				پایه	
ندارد		عملی		نظری *	عملی	نظری	عملی	
ندارد		آموزش تکمیلی عملی: ندارد				سفر علمی: ندارد		
ندارد		کارگاه: ندارد				آزمایشگاه: ندارد		
ندارد		سمینار: دارد						

اهداف کلی درس:

فیلوجغرافی شاخه‌ای ادغام شده از تبارزائی (فیلوژنی) و ژنتیک جمعیت است و به مطالعه منشا، و فرآیندهایی که در توزیع جغرافیایی دوستانهای ژنی نقش دارند می‌پردازد. فیلوجغرافی تنوع ژنتیکی را در قالب توزیع جغرافیایی و از طریق مطالعه درخت ژنی بررسی می‌کند. این علم مانند یک چتر مفید و مفهومی است که تاریخی منطقی برای توجیه آرایش مکانی و ویژگی‌های موجود را در بر می‌گیرد. هدف این علم بررسی پراکنش، ویکاریانس و سایر روندهای تکاملی موثر بر توزیع جغرافیایی و ویژگی‌های ژنتیکی نقش است. شبیه سازی مدل‌های جمعتی با عقب‌گرد به گذشته بر اساس درخت‌های ژنی گونه‌ها (بر پایه تئوری آمیختگی) و تخمین پارامترهای اندازه جمعیت، زمان و اگرایی و نرخ مهاجرت‌ها و پی‌بردن به مکانیسم‌های گونه‌زایی، مهاجرت و زمان اشتقاق گونه‌ها از اهداف این علم است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس قادر به استفاده از مفاهیم آموزش داده شده به عنوان یک چتر مفید و استدلالی تاریخی منطقی برای توجیه آرایش مکانی و توزیع پراکنش جغرافیایی خواهد بود. تخمین پارامترهای اندازه جمعیت، زمان و اگرایی و نرخ مهاجرت‌ها و پی‌بردن به سازوکارهای های گونه‌زایی، مهاجرت و زمان اشتقاق گونه‌ها از دیگر دستاوردهای این درس است.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱-معرفی و تاریخچه فیلوجغرافی
- ۲-مفهوم فیلوجغرافی به عنوان تلفیقی از ژنتیک جمعیت (Macroevolution) و تبارزائی (Microevolution)
- ۳-تبارشناسی ژنی: درخت ژنی در مقابل درخت گونه‌ای (در این بخش به دلایل ناشی از ناکافی بودن تحلیل تبارزائی برای بررسی روندهای حاکم بر جمعیت چون مهاجرت‌ها و انتخاب طبیعی اشاره می‌شود)
- ۴-شنانگرهای مورد استفاده در فیلوجغرافی

- ۵-استفاده از فیلوجرافی به منظور ارائه مفهوم دقیق‌تری از گونه
- ۶-فیلوجرافی در بررسی مقایسه‌ای گونه‌ها (Comparative phylogeography)
- ۷-ارتباط جمعیت نگاری (دموگرافی) و تبارزانی
- ۸-نظریه آمیختگی (Coalescent theory)
- ۹-روش‌های مورد استفاده برای تحلیل جغرافیایی؛ روش توصیفی و استفاده از مدل‌های آماری
- ۱۰-معرفی نرم افزارهای مورد استفاده در آنالیزهای فیلوجرافی (IMa, DIYABC, ...)

روش ارزیابی:

پیوژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Avise, J.C. (2000) Phylogeography: the history and formation of species. Harvard University Press, Cambridge, MA.
2. Lowe, A., Harris, S., Ashton, P. (2004) Ecological genetics design, analysis and application. Blackwell, London.
3. Freeland, J.R., Kirk, H., Petersen, S. (2011) Phylogeography, in molecular ecology, 2nd ed., John Wiley & Sons, Ltd, Chichester, UK.

زیست‌شناسی جمیعت‌های گیاهی						فارسی	عنوان		
Plant Populations Biology						انگلیسی	درس		
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد						
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه		
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی	نظری	
	آموخته تکمیلی عملی: ندارد								
	سفر علمی: ندارد								
	کارگاه: ندارد								
	آزمایشگاه: ندارد								
سمینار: دارد									

اهداف کلی درس:

هدف از این درس مطالعه جمیعت‌های گیاهی و بررسی سازوکارهای تغییر، تنوع، پویایی و کنش‌های آنها است. جمیعت‌های گیاهی از دیدگاه بوم‌شناسی مورد بررسی قرار گرفته و الگوهای شناخته شده در تغییرات آن‌ها معرفی شده و مدل‌های مربوطه ارائه می‌شود.

اهداف رفتاری:

دانشجویان پس از گذراندن این درس قادر به توضیح سازوکارهای تغییر، تنوع، پویایی و کنش‌های جمیعت‌های گیاهی و ارائه مدل‌های جهت معرفی الگوی تغییرات خواهند بود.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه: جمیعت‌شناسی گیاهی و جایگاه آن در بوم‌شناسی گیاهی

۲- تنوع و توارث در جمیعت‌های گیاهی (روش‌ها و انواع تنوع یابی)

۳- کنش‌های درون گونه‌ای: میزان محصول و تراکم، خود تنک سازی و تنوع اندازه، تاثیر گیاهان مجاور، تنظیم

جمیعت

۴- پویایی جمیعت‌ها: متغیرهای سرشماری جمیعت‌های گیاهی، گیاهان یکساله بدون مخزن بذر، پویایی

وابسته به تراکم مخازن، بذر در خاک

۵- پویایی جمیعت‌های دارای ساختار سنی و ساختار مرحله‌ای: حادث ناگهانی، درهم‌ریختگی و ورود عضوهای

مدل‌های جمیعتی دارای ساختار سنی و ساختار مرحله‌ای، گیاهان یکساله دارای مخزن بذر، گیاهان چند

ساله

۶- پویایی منطقه‌ای و کلان جمیعت‌ها: مفهوم کلان جمیعت‌ها، بوم‌شناسی و پویایی، زنتیک و پویایی تکاملی

- (تاریخچه حیات، انتخاب و تکامل همسو فنوتیپ‌ها، گونه زایی)، انقراض، حدود عرصه جغرافیایی
 ۷-کنش‌های بین جمعیتی: انواع کنش‌ها، رقابت، کنش‌های مختلف همزیستی
 ۸-تکامل تاریخچه حیات گیاهی: تکامل جنسیت، خود ناسازگاری‌ها، بلوغ تولید مثلی، تنوع مواد غذایی و اندازه
 بذرها، رشد کلنجی‌ها، پیری و مرگ، استراتژی‌های تاریخچه حیات

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Silvertown J. and Charlesworth D. (2001) Introduction to Plant Population Biology (4th Ed.). Blackwell Science Ltd.
2. Hanski I. and Gaggiotti O. E. (2004) Ecology, Genetics, and Evolution of Metapopulations. Elsevier Academic Press.
3. Gibson D. J. (2002) Methods in Comparative Plant Population Ecology. Oxford University Press.
4. Brigham C. A. and Schwartz M. W. (2003) Population Viability in Plants: Conservation, Management, and Modeling of Rare Plants. Springer.
5. Harper J. I. (1977) Population Biology of Plants. Academic Press.

جامعه شناسی گیاهی						فارسی	عنوان
Phytosociology						انگلیسی	درس
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد					نوع واحد
	۳۲	۲		تخصصی		جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی
ندارد	آموزش تکمیلی عملی: ندارد						
	سفر علمی: ندارد						
	کارگاه: ندارد						
	آزمایشگاه: ندارد						
	سمینار: دارد						

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش مکتب های مختلف در بوم شناسی و جامعه شناسی گیاهی و آشنائی با روش ها و نرم افزار های مورد استفاده جهت مطالعه پوشش های گیاهی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس و پس از آشنائی با مکتب های مختلف بوم شناسی و جامعه شناسی گیاهی قادر خواهند بود از روش های مختلف جهت مطالعه جوامع گیاهی و پوشش های گیاهی استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱-فلسفه و تاریخچه و شکل گیری مکتب های بوم شناسی پوشش گیاهی و جامعه شناسی
- ۲-شیب های محیطی، جوامع گیاهی و پویایی پوشش گیاهی
- ۳-روش های صحراوی مطالعه پوشش گیاهی
- ۴-روش برآون بلانکه در مطالعات پوشش گیاهی
- ۵-مبانی آماری پوشش گیاهی و تحلیل های چند متغیره
- ۶-روشهای رسته بندی (Ordination)
- ۷-نرم افزارهای مورد استفاده در مطالعات پوشش گیاهی
- ۸-جنبهای کاربردی مطالعات پوشش گیاهی برای مدیریت حفاظت و بازسازی پوشش گیاهی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Glavač, V. (1996) Vegetationsökologie. Gustav Fischer.
2. Kent, M. (2012) Vegetation description and analysis: A practical approach. Wiley-Blackwell.
3. Mueller-Dombois, D., Ellenberg, H. (1974) Aims and Methods of Vegetation Ecology. Wiley.
4. Van der Maarel, E. (2005) Vegetation Ecology. Mc Graw Hill.

فلور و بوم شناسی جنگل های ایران				فارسی	عنوان
Flora and Ecology of Iranian Forests				انگلیسی	درس
دروس پیشناخ	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی
آموزش تكميلي عملی: ندارد					سفر علمی: دارد
ندارد					گارگاه: ندارد
					ازمايشگاه: ندارد
					سمينار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش ترکیب گونه‌های درختی، درختچه‌ای و اشکوب سطح خاک در جنگل‌های خزری، زاگرسی و ارس‌زارها در ایران و نکات مرتبط با بوم‌شناسی، جامعه‌شناسی گیاهی و بوم‌سازگان‌ها است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس قادر به تشخیص گونه‌های شاخص در پوشش‌ها و جوامع جنگلی شده و عوامل بوم‌شناسی، محیطی و ژئوبوتانیک مرتبط با چنین پوشش‌هایی را خواهند شناخت.

سرفصل یا رئوس مطالعه:

- ۱- مقدمه: تعریف، انواع اصلی جنگل‌های ایران، جغرافیا و مروری بر مطالعات ژئوبوتانی
- ۲- جنگلهای خزری و ارسبارانی: موقعیت جغرافیایی، اقلیم، خاکشناسی، ژئوبوتانی، گونه‌های درختی شاخص، درختچه‌ها و بوته‌ها، نهانزادان آوندی، بومزادی، عوامل تهدید کننده، مدیریت و حفاظت
- ۳- جنگل‌های ارس و زربین (*Cupressus* و *Juniperus*)، موقعیت جغرافیایی، اقلیم، گونه‌های شاخص، ژئوبوتانی، عوامل تهدید کننده، مدیریت و حفاظت
- ۴- جنگل‌های ایران و تورانی:
- ۵- جنگل‌های بلوط: موقعیت جغرافیایی، اقلیم، گونه‌های شاخص، ژئوبوتانی، بومزادی، عوامل تهدید کننده، مدیریت و حفاظت
- ۶- جنگل‌های بنه و بادام: موقعیت جغرافیایی، اقلیم، گونه‌های شاخص، ژئوبوتانی، بومزادی، عوامل تهدید کننده، مدیریت و حفاظت
- ۷- جنگل‌های حر: موقعیت جغرافیایی، اقلیم، گونه‌های شاخص، ژئوبوتانی، عوامل تهدید کننده، مدیریت و حفاظت

۸- بیشدهزارهای مناطق خشک: بیشههای تاغ، موقعیت جغرافیایی، اقلیم، گونههای شاخص، رئوبوتانی، عوامل تهدیدکننده، مدیریت و حفاظت

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Frederic, P.M., Agnes, F.V., McBrewster J. (2010) Caspian Hyrcanian Mixed Forests. VDM Publishing, Saarbrücken (Germany).
2. Rechinger, K.H. 1963-2016. Flora Iranica, vols. 1-181. Naturhistorisches Museum, Wien.

ژئوبوتانی بیابان‌های ایران						فارسی	عنوان
Geobotany of Iranian Deserts						انگلیسی	درس
دروس پیشیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد				نوع واحد	
	۳۲	۲		تخصصی		جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی
ندارد	آموزش تکمیلی عملی: دارد						
	سفر علمی: ندارد						
	کارگاه: ندارد						
	آزمایشگاه: ندارد						
	سمینار: دارد						

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با تنوع گیاهان مناطق بیابانی ایرانی، پوشش‌های گیاهی و سازشهای ساختاری و فیزیولوژیکی آنها در این مناطق و همچنین تهدیدهای آنها است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند با گروه‌ها و کلیه سرده‌های گیاهی مناطق بیابانی ایران آشنا شده، پوشش‌های عمدۀ را بشناسند و با جنبه‌های مهم تحقیقاتی آنها آشنا شوند. همچنین می‌تواند به سازمانهای مسئول در حفظ و احیا پوشش‌های گیاهی کمک و مشاوره ارائه دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مسئله: مروری بر منابع و سوال‌هایی که این درس باید پاسخ دهد.

۲- ویژگی‌های فیزیکی-جغرافیایی بیابان‌های ایران: وسعت، اقلیم، تاریخچه، منشاء، زمین‌شناسی و خاک

۳- ویژگی‌های سازشی در گیاهان مناطق بیابانی: ساختاری و تشریحی

۴- ویژگی‌های سازشی در گیاهان مناطق بیابانی: تیپ‌های فتوستنتزی

۵- پوشش گیاهی مناطق بیابانی (نمک رست، استپی، ماسه‌ای، گچی و مارنی)

۶- فلور مناطق بیابانی ایران

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Akhani, H. (2006) Biodiversity of halophytic and sabkha ecosystems in Iran. In M. Ajmal Khan et al. (eds.). Sabkha Ecosystems Volume II: West and Central Asia. Springer, Stuttgart.
2. Akhani, H. (2004) Halophytic vegetation of Iran: Towards a syntaxonomical classification. Ann. Bot. nuo ser (Rome) 4: 66-82.
3. Breckle, S.W. (1983) Temperate Deserts and semi-deserts of Afghanistan and Iran. In N West (ed). Ecosystems of the world. Elsevier, Amsterdam. 5: 271-319.
4. Freitag, H. (1986) Notes on the Distribution, Climate and Flora of the Sand Deserts of Iran and Afghanistan. Proceedings of the Royal Society of Edinburgh Section B-Biological Sciences 89:135-146.
5. Léonard, J. O(1981–1992) Contribution a l'étude de la flore et de la vegetation des deserts d'Iran, fasc. 1–10. Jard. Bot. Nat. Belq. Meise.

آرایه‌شناسی مولکولی گیاهی				فارسی	عنوان
Molecular Plant Taxonomy				انگلیسی	درس
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری*	عملی
					نظری
					عملی
					نظری
					عملی

* آموزش تکمیلی عملی: ندارد
سفر علمی: ندارد
کارگاه: ندارد
آزمایشگاه: ندارد
سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش اصول آرایه‌شناسی مولکولی از مراحل ابتدایی تا تحلیل داده‌ها، نحوه انتخاب نشانگرهای مناسب با سطوح مختلف رده‌بندی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند با اصول انتخاب آرایه‌ها و نشانگرها در یک مطالعه آرایه‌شناسی مولکولی و با برخی نشانگرهای پرکاربرد و مکان آن‌ها در زنگان گیاه آشنا شده، علاوه بر درک مطالب تکنیکی پایه‌ای در پژوهش‌های خود در طراحی آزمایش و طرح سوال نیز مهارت خواهند یافت.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه و تعاریف: تاریخچه علم آرایه‌شناسی، چالش‌های اخیر و چشم اندازها
- ۲- انتخاب توالی‌ها برای آرایه شناسی مولکولی گیاهی
- ۳- نمونه برداری بافت گیاهی و روش‌های استخراج DNA
- ۴- استخراج DNA از نمونه‌های خشک و قدیمی
- ۵- تحلیل تنوع در توالی‌های DNA کلروپلاستی
- ۶- زنوم میتوکندری و اهمیت آن در آرایه شناسی مولکولی گیاهی
- ۷- زنهای ریبوزومی هسته‌ای (ITS, ETS, 5S-NTS, 18srDNA,...) و کاربرد آن در آرایه شناسی مولکولی گیاهی
- ۸- نشانگرهای بین زنی کلروپلاستی و اهمیت آن در آرایه شناسی مولکولی
- ۹- نشانگرهای هسته‌ای کم نسخه‌ای و تک نسخه‌ای
- ۱۰- سیستماتیک مولکولی در دودمان‌های انتخابی از نهاندانگان

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Besse, P. (2014) Molecular plant taxonomy- Methods and protocols. Humana press.
- 2.Judd, W.S., Cambell, C.S., Kellogg, E.A., Stevens, P.F., Donoghue, M.J.(2002) Plant systematics- a phylogenetic approach. Sinauer Associates Inc., Sunderland.
- 3.Simpson, M.G. (2013) Plant systematics.2nd ed. Elsevier, Amsterdam.
- 4.Soltis, P.S., Soltis, D.E., Doyle, J.J. (1998) Molecular Systematics of Plants II- DNA Sequencing. Soltis, Springer, Stuttgart.

بیوانفورماتیک گیاهی				فارسی	عنوان		
Plant Bioinformatics				انگلیسی	درس		
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد				
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی	پایه	
			عملی	نظری*	عملی	نظری	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد						
	سفر علمی: ندارد						
	کارگاه: ندارد						
	آزمایشگاه: ندارد						
سمینار: دارد							

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با اصول و کاربردهای بیوانفورماتیک در گیاهان است. با توجه به گسترش اومیکس‌ها (زنومیکس، پروتوثومیکس، ترانسکریپتومیکس و متابولومیکس) در علوم گیاهی و نیاز مبرم به آگاهی از نرم افزارهای مورد استفاده در آنها لزوم گذراشدن این درس وجود دارد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند ضمن آشنایی کامل با اصول علم بیوانفورماتیک و نرم افزارها و پایگاه‌های اطلاعاتی از آموخته‌های خود در پردازش اطلاعات حاصل از پژوهش‌های تخصصی در مورد گیاهان استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- نحوه استفاده از بانک زنی گیاهان
- ۲- تحلیل توالی
- ۳- تحلیل متabolom
- ۴- تحلیل ترانسکریپтом
- ۵- پروتوثومیکس محاسباتی

- ۶- روش‌های مختلف تحلیل بیان زن در گیاهان با استفاده از MPSS
- ۷- تحلیل داده‌های متabolومیکس در گیاهان
- ۸- منابع بیوانفورماتیکی KEGG برای تحقیقات زنوم گیاهان
- ۹- سامانه بین‌المللی گیاهان زراعی (ICIS) برای مدیریت داده‌های ژرم پلاسم

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های تهابی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Edwards, D. (2007) Plant Bioinformatics- Methods and Protocols. Humana Press Inc. NY, USA.
2. Edwards, D., Batley, J. (2004) Plant bioinformatics: from genome to phenome. Trends in Biotechnology. 22(5): 232–237.
3. Rhee, S.Y., Dickerson, J., Xu, D. (2006) Bioinformatics and its applications in plant biology. Annu. Rev. Plant. Biol. 57: 335-360.

سیتوژنتیک گیاهی						فارسی	عنوان		
Plant Cytogenetics						انگلیسی	درس		
دروس پیشخیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد						
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه		
			عملی	نظری*	عملی	نظری	عملی	نظری	
	آموزش تكمیلی عملی: ندارد								
	سفر علمی: ندارد								
	کارگاه: ندارد								
	آزمایشگاه: ندارد								
سمینار: دارد									

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی با مبانی سیتوژنتیک گیاهی از جمله تاریخچه شکل گیری این رشته علمی، ابزارهای مورد استفاده و کاربردهای آن در بخش های مختلف زیست شناسی از جمله تکامل، سیستماتیک گیاهی و زیست شناسی مولکولی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان در این درس به اهمیت و نحوه استفاده از دانش سیتوژنتیک در شناخت فرآیندهای دخیل در تکامل و نحوه سازماندهی ژنوم گیاهان و استفاده از آنها در رده بندی، بی برد و با توجه به دانش کسب شده می توانند به مطالعه ساختار ژنوم گیاهان به خصوص گونه های کمتر شناخته شده بپردازنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه: معرفی بر تاریخچه سیتوژنتیک، نظریه کروموزوم
- ۲- ساختار کروموزوم: تلومر، سانترومر، کروماتین، بسته بندی کروموزومها
- ۳- چند ریختی (پلی مورفیسم) و ناهنجاری عددی و ساختاری کروموزومی: پلی بلوئیدی، آلوبلی، اتوبلی-پلوبلولئیدی، آنیوبلوبلولئیدی، ب-کروموزومها، حذف، جابجایی و وارونگی کروموزومی
- ۴- چرخه یاخته‌ای (چرخه سلولی): میان چهره (اینترفاز)، چرخه یاخته‌ای، تقسیم رشتمانی (میتوز)، تقسیم کاستمانی (میوز)، تقسیم درون یاخته (سیتوکینز)، جفت شدن کروموزوم‌های همتا در تقسیم کاستمانی، تقسیم کاستمانی معکوس
- ۵- روش‌ها و ابزارهای سیتوژنتیک و تهیه کاریوتایپ: رنگ آمیزی‌ها (G-banding, C-banding, Q-banding), FISH, GISH, ISH, CGH, Immunostaining استفاده از آن در مطالعات سیتوژنتیک

۶-سیتوژنتیک مولکولی: جهت‌گیری آینده: کروموزوم‌های مصنوعی، سیتوژنتیک و زیست فناوری در خدمت اصلاح

نباتات، مکان یابی کروموزوم‌ها درون هسته و اثرات آنها بر بیان ژن‌ها

۷-کاربرد سیتوژنتیک در سیستماتیک گیاهی

روش ارزیابی:

پروره	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Fukui K. and Nakayama S.(1996) *Plant Chromosomes: Laboratory Methods*. CRC Press.
- 2.Gupta, P.K. (2013-14) *Cytogenetics: An Advanced Study*. 1st ed. (7th Reprint)
- 3.Sharma A. K. and Sharma A.(1999) *Plant Chromosomes: Analysis, Manipulation and Engineering*. CRC Press..
- 4.Singh R. J.(2002) *Plant Cytogenetics*(2nd Ed.). CRC Press.
5. Stace, C.A. (1989) *Plant Taxonomy and Biosystematics*. Cambridge University Press, Cambridge, UK.

نظامهای زادگیری گیاهان						فارسی	عنوان		
Plant Breeding Systems						انگلیسی	درس		
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد						
ندارد	۳۲	۲	تخصصی				جبرانی	پایه	
			عملی	نظری*	عملی	نظری	عملی	نظری	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد								
	سفر علمی: ندارد								
	کارگاه: ندارد								
	آزمایشگاه: ندارد								
سمینار: دارد									

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش انواع نظامهای زادگیری در گیاهان به عنوان یکی از عوامل مهم ایجاد و تثبیت جهش‌ها است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذراندن این درس قادر به تفسیر تأثیر عوامل مختلف در تنوع ژنتیکی و گونه‌زایی در گروه‌های مختلف گیاهان خواهد شد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه و تعاریف

۲- خودگشتنی: مزیت‌ها و معایب آن، الگوهای ایجاد تنوع در زادگیری به این روش

۳- دگرگشتنی: مزیت‌ها و معایب آن، الگوهای ایجاد تنوع در زادگیری به این روش

۴- بکرزاوی در گیاهان: مثال‌هایی از سازوکارهای مختلف بکرزاوی

۵- آپمیکسی و انواع آن، وضعیت آن در گیاهان ایران

۶- زادگیری و گونه‌زایی

۷- الگوهای زادگیری در خزهای‌ها

۸- الگوهای زادگیری در نهانزادان آوندی

۹- الگوهای زادگیری در بازدانگان

۱۰- الگوهای زادگیری در گیاهان گلدار

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Judd, W.S., Cambell, C.S., Kellogg, E.A., Stevens, P.F., Donoghue, M.J. (2002) Plant Systematics- A Phylogenetic Approach. Sinauer Associates Inc., Sunderland.
- 2.Richards, A.G. (1997) Plant Breeding Systems. 2nd ed. Chapman & Hall, London, UK.

درختان و درختچه های ایران						فارسی	عنوان					
Tree and Shrubs of Iran						انگلیسی	درس					
دروس پیشناخ	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد									
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه					
			عملی		نظری*		عملی					
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد									
			سفر علمی: ندارد									
			کارگاه: ندارد									
			آزمایشگاه: ندارد									
سمینار: دارد												

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش گونه های مهم درختان و درختچه های ایران اعم از نواحی جنگلی، کوهستانی و بیابانی است. گونه های درختی خودرو و کاشته شده ایران در غالب رویشگاه های طبیعی و فضای سبز شهری و باقی به داشجو آموزش داده خواهد شد. در ادامه داشجو به این آگاهی می رسد که کدام گونه ها بطور طبیعی در رویشگاه های مختلف ایران روییده و کدام با نواحی شهری سازگار هستند.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذراندن این درس قادر به شناسائی گونه های درختی و درختچه ای مناطق مناطق مختلف خواهند بود.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه و تعاریف: اهمیت گونه های درختی در فلور ایران و زیستگاه های طبیعی، اشاره ای به جوامع مهم درختی و درختچه ای در ایران، اهمیت اقتصادی جنگل ها، گونه های اقتصادی مهم جنگلی، گونه های در معرض انقراض
- ۲- گونه های درختی جنگلی مهم از نظر اقتصادی و موقعیت سیستماتیکی و رویشگاه های طبیعی ایران
- ۳- بلوط ها، پسته ها، بادام ها، گلابی وحشی، زالزالک و گونه های مهم آنها
- ۴- ساقلاییان درختی و درختچه ای و گونه های خاردار
- ۵- درختان و درختچه های نواحی شبه ساوانایی در جنوب ایران
- ۶- بازار دانگان درختی و درختچه ای ایران
- ۷- درختچه های نواحی بیابانی و خشکی پسند نظیر تاغ ها و گز ها
- ۸- گونه های مهم درختی خارجی در فضای سبز ایران

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. مظفریان ۱۳۹۳ درختان و درختچه‌های ایران. انتشارات فرهنگ معاصر، تهران.
2. Rechinger, K.H. 1963-2016. Flora Iranica, vols. 1-181. Naturhistorisches Museum, Wien.

خاستگاه گیاهان خشکی زی				فارسی	عنوان
The Origin of Land Plants				انگلیسی	درس
دروس پیشیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد		نوع واحد	
	۲۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	عملی	نظری
			نظری*	نظری	عملی
آموزش تكمیلی عملی: ندارد					
سفر علمی: ندارد					
کارگاه: ندارد					
آزمایشگاه: ندارد					
سمینار: دارد					

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با خاستگاه و الگوی تکاملی گروه های اصلی روبان داران یا گیاهان خشکی زی از خزه ای ها تا گیاهان گل دار است. دانشجویان شناختی کامل از زمینه های پیدا شد، تکامل و چیرگی گیاهان خشکی زی ابتدایی، گیاهان آوندی، گیاهان دار اولیه و گیاهان گلدار به عنوان عامل اصلی ظهرور و تکامل سایر جانداران بر روی کره زمین پیدا می کنند.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذراندن این درس قادر به توضیح پیرامون خاستگاه و منشاء گیاهان خشکی زی خواهند بود.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱-منشاء گروه های اصلی خزه ای ها، چگونگی انتقال حیات از آب به خشکی

۲-منشاء شاخه نهانزادان آوندی

۳-نهانزادان آوندی فسیل

۴-نهانزادان آوندی راسته Rhyniales

۵-نهانزادان آوندی رده Lycopsida

۶-راسته Equisetopsida

۷-راسته Psilotales

۸-راسته های اصلی نهانزادان آوندی با هاگدان leptosporangiate و خاستگاه آنها

۹-خاستگاه و تکامل سرخس های دانه دار

۱۰-خاستگاه و تکامل بازداتگان امروزی

۱۱-خاستگاه و تکامل نهاندانگان ابتدایی

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Bell, P.R., Hemsley, A.R. (2000) Green Plants: Their Origin and Diversity. Cambridge University Press, Cambridge, UK.
- 2.Cronquist, A. (1988) The Evolution and Classification of Flowering Plants. New York Botanical Garden, USA.
3. Pearson, L.C. (1995) The Diversity and Evolution of Plants. CRC Pess, Portland, USA.
4. Stewart, W.N., Rothwell, G.W. (1993) Paleobotany and the Evolution of Plants. Cambridge University Press, Cambridge, UK.

گرده شناسی و بوم شناسی دیرینه				فارسی	عنوان
Palynology and Palaeoecolgy				انگلیسی	درس
دروس پیشیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد		نوع واحد	
	۲۲	۲		تخصصی	جبرانی
			عملی	نظری*	پایه
				عملی	نظری
					آموزش تکمیلی عملی: دارد
ندارد					سفر علمی: ندارد
					کارگاه: ندارد
					آزمایشگاه: ندارد
					سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش مبانی و اصول گرده شناسی و بوم شناسی دیرینه با استفاده از شواهد فیزیکی و ریخت شناسی گروه های مختلف و بویژه قدیمی گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان با گذراندن این درس قادر خواهند بود تحلیل های مناسبی در مورد مطالعات گرده شناسی پژوهش خود داشته باشند. همچنین دانشجویان خواهند توانست پژوهه های پژوهشی در این خصوص طراحی کنند و یا از نتایج این تحقیقات در تفسیر و تحلیل تحقیقات خود استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه‌ای بر بوم‌شناسی کواترنری
- ۲- تحلیل دانه گرده
- ۳- نمودارهای دانه گرده در ایران و جهان
- ۴- ریخت‌شناسی دانه گرده
- ۵- کاربرد گرده‌شناسی در کشاورزی، بهداشت و جرم‌شناسی
- ۶- دندروکرونولوژی
- ۷- تحلیل و سنجش ذغال
- ۸- آزمایشگاه گرده‌شناسی و تحلیل داده‌ها

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1.Moore, P.D., Webb, J.A., Collison, M.E. (1991) Pollen Analysis. Blackwell London.

زبان لاتین گیاه شناسی						فارسی	عنوان
Botanical Latin Language						انگلیسی	درس
دروس پیشنباز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد				
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی	پایه	
			عملی	نظری*	عملی	نظری	نظری عملی
			آموزش تکمیلی عملی: دارد				
			سفر علمی: ندارد				
			کارگاه: ندارد				
			آزمایشگاه: ندارد				
			سمینار: دارد				

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان دکتری سیستماتیک گیاهی با زبان لاتین گیاهشناسی است.

اهداف رفتاری درس:

زبان لاتین زبان جهانی گیاهشناسان برای نام گذاری و شرح و توصیف علمی گیاهان است. با آموزش و فراغیری ساختار زبان لاتین دانشجویان می توانند علاوه بر توانایی استفاده از منابع گیاهشناسی موجود و درک ریشه نام گذاری آرایه ها شرح و توصیف گیاهان را به این زبان نگارش نمایند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه: اهمیت زبان لاتین، ساختار زبان، اصول صرف، تاثیر زبان یونانی در لاتین

۲- الفبای زبان لاتین: تطابق حروف با انگلیسی، تلفظ صحیح

۳- اسم، حالات آن و گروههای آن، جنسیت اسمها در زبان لاتین

۴- حفت و صرف آن، تطابق اسم و صفت، موارد تفاوت در صرف

۵- قید و انواع آن، قیدهای رایج زمان و مکان؛ ضمیر و انواع آن، صرف ضمیر

۶- اعداد، نگارش یونانی و رومی؛ اندازه ها و واحد ها، صفات رایج مرتبط با اندازه

۷- فعل: صرف، مثالهای رایج در گیاهشناسی

۸- پیشوندها و پسوندهای رایج در گیاهشناسی

۹- نشانه های رایج در منابع گیاهشناسی

۱۰- نام گذاری گیاهان: قوانین مهم، مثالهایی از اشتباهات رایج در نام گذاری

۱۱- تمرین: ترجمه متن های انتخابی گیاهشناسی از کتب مختلف شامل شرح آرایه های انتخابی، کلید شناسایی،

یادداشت های مربوط به آرایه ها

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های توشتاری *	*	-
	عملکردن -		

فهرست منابع:

۱. ایرانشهر م. (۱۳۸۵) آشنایی با زبان لاتین. انتشارات دانشگاه تهران.
2. Gledhill, D. (2008) Names of Plants, 4th ed. Cambridge University Press, Cambridge, UK.
3. Quattrocchi, U. (2000) CRC World Dictionary of Plant Names: Common Names, Scientific Names, Eponyms, Synonyms, and Etymology. CRC Press, USA.
4. Stearn, W.T. (2004) Botanical Latin. Timber Press, Portland, USA.

بوم‌شناسی مولکولی گیاهی						فارسی	عنوان		
Molecular Plant Ecology						انگلیسی	درس		
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد						
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی	پایه			
			عملی	نظری*	عملی	نظری			
	آموزش تكمیلی عملی: دارد								
	سفر علمی: ندارد								
	کارگاه: ندارد								
	آزمایشگاه: ندارد								
سمینار: دارد									

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان دکتری سیستماتیک گیاهی با اصول پایه ای بوم‌شناسی مولکولی و نشانگرهای مولکولی و کاربرد روش‌های مولکولی در بوم‌شناسی گیاهی است. این درس شامل ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی بوده که بخش عملی آن شامل تجزیه و تحلیل داده‌های مولکولی با استفاده از نرم افزارهای متداول تجزیه داده‌های ژنتیکی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان یا گذراندن این درس قادر به استفاده از نشانگرهای مولکولی در پژوهش‌های بوم‌شناسی بوده و با کاربردهای بوم‌شناسی مولکولی در جغرافیای تکاملی، بوم‌شناسی رفتاری و ژنتیک حفاظت آشنا می‌گردند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- ژنتیک مولکولی و نشانگرهای مولکولی در بوم‌شناسی
- ۲- تحلیل ژنتیک در جمعیت واحد و در جمعیت چندگانه
- ۳- مطالعه صفات مهم بوم‌شناسی
- ۴- جغرافیای تکاملی
- ۵- بوم‌شناسی رفتاری
- ۶- ژنتیک در حفاظت
- ۷- استفاده از داده‌های نشانگرهای مولکولی در بوم‌شناسی
- ۸- تحلیل تنوع ژنتیک در گونه‌های خودگشن و دگرگشن
- ۹- تحلیل روابط تکاملی و بارکد دی. ان. آ.
- ۱۰- تحلیل داده‌های مولکولی با استفاده از نرم افزار CERVUS در ژنتیک رفتاری

روش ارزیابی:

پژوهه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Beebee, T.J.C., Rowe, G. (2008) An Introduction to Molecular Ecology. Oxford University Press, New York.
2. Freeland, J.R., Petersen, S.D., Kirk, H. (2011) Molecular Ecology, 2nd ed. John Wiley & Sons, Chichester, West Sussex, UK.

تکوین گیاهی مولکولی						فارسی	عنوان	
Molecular Plant Development						انگلیسی	درس	
دروس پیشnیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
ندارد	۳۲	۲	تخصصی				پایه	
			عملی	نظری*	عملی	نظری	عملی	آموزش تكمیلی عملی: ندارد
								سفر علمی: ندارد
								کارگاه: ندارد
								آزمایشگاه: ندارد
								سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس بررسی عواملی موثر در کنترل رفتار سلول ها در طی تکوین و الگوهای سرنوشت سلول ها و ایجاد بافت ها و مطالعه عوامل ایجاد الگوهای ساختاری در تکوین است. آموزش مبانی مولکولی تکوین در ایجاد اندام ها و بخش های جدید از اهداف دیگر درس هستند.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان با گذراندن این درس قادر به استفاده از روشهای مولکولی در پژوهش های خود بوده و نیز می توانند به توضیح مبانی مولکولی پدیده های تکوینی بپردازنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه: مبانی سلولی و مولکولی تکوین در گیاهان
- ۲- سرنوشت سلولی و اخلالات موقعیتی، تکوین رویان
- ۳- رویان زائی، تکوین دانه رست، تکوین شاخه، تکوین برگ، گذار به گلدهی، تکوین گل، تکوین اندام های تولید مثلی گل، گرده افشاری و آپومیکسی با تأکید بر تغییرات مولکولی، ژن های درگیر و بیان ژن ها
- ۴- قطبیت و نقش آن در الگوبندی و تمایز اندام ها
- ۵- مریستم ها: بنیانگذاری، حفظ تعداد لایه ها، سلول های بنیادی
- ۶- تشکیل الگوی سلولی، تکوین روزنه ها و الگوبندی
- ۷- تکوین دانه و میوه، تکوین ریشه، تکوین آوند با تأکید بر تغییرات مولکولی، ژن های درگیر و بیان ژن ها
- ۸- تکوین گل، مدل ABC و جهش های هومبیوتیک
- ۹- ژنتیک مولکولی تکوین در گیاهان، خاموش سازی RNA، متیلاسیون DNA به عنوان یک تنظیم کننده دینامیک سازماندهی ژنوم و بیان ژن در گیاهان،
- ۱۰- سازوکارهای مولکولی تنظیم اپی ژنتیکی پدیده های تکوینی در گیاهان

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Leyser, O., Day, S. (2003) Mechanisms in Plant Development. Blackwell Publishing, USA.
2. Fosket, D.E. (1994) Plant growth and development: a molecular approach. Academic Press.
3. Howell, S.H. (2000) Molecular Genetics of Plant Development. Cambridge University Press.
4. Murphy, T.M., Thompson, W.F. (1988) Molecular plant development. Prentice Hall
5. Pua, E-C, Davey, M.R. (2010) Plant Developmental Biology– Biotechnological Perspectives – Volume; Springer.
6. Taiz, L. and Zeiger, E. (2010) Plant Physiology, Fifth Edition, Sinauer Associates Incorporated.
7. Westhoff, P. (1998) Molecular plant development: from gene to plant. Oxford University Press

زیست‌شناسی و بوم‌شناسی گیاهان C ₄ و CAM				فارسی	عنوان
Biology and Ecology of C ₄ and CAM Plants				انگلیسی	درس
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی
				نظری	عملی
					آموزش تکمیلی عملی: ندارد
					سفر علمی: دارد
					کارگاه: ندارد
					آزمایشگاه: ندارد
					سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با زیست‌شناسی و بوم‌شناسی گیاهان C₄ و CAM است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند تفاوت‌های ساختاری، بیوشیمیائی و بوم‌شناسی این گروه خاص از گیاهان را شناخته و بر اساس آموخته‌های خود از سازوکارهای ویژه این گیاهان، راهکارهایی را برای مقابله با کم آبی و افزایش تولید در سایر گیاهان پیشنهاد نمایند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مسیر C₄ و مروری بر بیوشیمی و تنظیم
- ۲- مسیر CAM و مروری بر بیوشیمی و تنظیم
- ۳- تنوع و جغرافیای زیستی گیاهان C₄ و CAM در جهان
- ۴- تکامل گیاهان C₄ و CAM
- ۵- بوم‌شناسی گیاهان C₄
- ۶- بوم‌شناسی گیاهان CAM
- ۷- تشریح و تکوین ساختارهای گیاهان C₄
- ۸- گیاهان C₄ ایران: پراکنش، کاربرد و پیشرفتها
- ۹- ارائه سمینارهایی با تاکید بر مفاهیم زیرک

عملکرد چهار کربنی در یک سلول، گرمایش کره زمین و آینده گیاهان C₄ و CAM، تمدن انسانی و گیاهان C₄ و CAM، زیست فناوری چرخه C₄، رنهای تنظیم کننده فتوسنترز چهار کربنی

روش ارزیابی:

پژوهه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Sage, R. F. & Monson, R. K. (1999) C₄ Plant Biology, Academic Press.
- 2.Raghavendra, A. S. (2011) C₄ Photosynthesis and Related CO₂ Concentrating Mechanism. Springer.

زیست‌شناسی حفاظت						فارسی	عنوان		
Conservation Biology						انگلیسی	درس		
دروس پیشناهیز	تعداد ساعت	تعداد واحد				نوع واحد			
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه		
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ندارد									
سفر علمی: دارد									
کارگاه: ندارد									
آزمایشگاه: ندارد									
سمینار: دارد									

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با مباحث و جنبه های مختلف زیست‌شناسی حفاظت است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند به عنوان یک زیست‌شناسی ضمن آشنائی کامل با اصول زیست‌شناسی حفاظت، تهدید های موجود در برابر بقای گونه های گیاهی و جانوری را شناسانی کرده و تدبیرهای لازم را جهت مقابله با این تهدیدات پیشنهاد نمایند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- شناخت موضوع و مباحث عمده
- ۲- ارزش تنوع زیستی
- ۳- تهدیدهای تنوع زیستی
- ۴- حفاظت در سطح جمعیت و گونه
- ۵- جنبه های کاربردی
- ۶- ارائه سمینارهایی با تأکید بر مفاهیم زیر:

تخربیزیستگاه، قطعه قطعه شدن، تخریب و گرمایش جهانی؛ گونه های مهاجم؛ مدیریت حفاظت؛ بوم شناسی احیا و زورناال کلاب (گزینه هایی از مطالب داغ جهت سمینار و بحث)

روش ارزیابی:

پیوژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های توشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Primack, R. (2014) Essentials of Conservation Biology, Sinauer Associates.

جلبک شناسی پیشرفته						فارسی	عنوان	
Advanced Phycology						انگلیسی	درس	
دروس پیشناهیز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری	نظری	
	آموزش تكمیلی عملی: ندارد							
	سفر علمی: ندارد							
	کارگاه: ندارد							
	آزمایشگاه: ندارد							
سمینار: دارد								

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با مباحث پیشرفته جلبک شناسی شامل ریخت شناسی، یاخته شناسی، فیزیولوژی، تکامل، طبقه بندی جلبکها و کاربرد جلبکها می باشد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ضمن ارائه توضیحات لازم در مورد ویژگی های انواع جلبک ها و نحوه طبقه بندی آنها، کاربرد های مختلف جلبک ها را نیز شرح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱-کلیات جلبک شناسی

۲-ویژگی های ریخت شناختی و تشریحی انواع جلبک ها، تولید مثل و چرخه زندگی

۳-آرایه شناسی و سیستماتیک جلبک ها

۴-فیزیولوژی (فتوسنتر، تنفس، جذب و انتقال، سازوکار عمل تنظیم کننده های رشد) و اکوفیزیولوژی جلبک ها و تاثیر عوامل مختلف محیطی بر جلبک ها

۵-پراکنش و بوم شناسی جلبک ها

۶-زیست فناوری جلبک ها

۷-روش های کشت جلبک ها

۸-کاربرد جلبک ها و آشنایی با تحقیقات نوین در این حوزه

۹-آشنایی با پایگاه های اطلاعاتی و نرم افزارهای مرتبط

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Barsanti, L. & Gualtieri, P. (2014) Algae: Anatomy, Biochemistry, and Biotechnology. CRC Press. Taylor & Francis Group.
- 2.Borowitzka, M. A. Beardall, J. Raven, J. A. (2016) The Physiology of Microalgae. Springer International Publishing.
- 3.Bux, F. Chisti, Y. (2016) Algae Biotechnology: Products and Processes. Springer.
- 4.Devarajan Thangadurai, Jeyabalan Sangeetha (2014) Biotechnology and Bioinformatics: Advances and Applications for Bioenergy, Bioremediation and Biopharmaceutical Research. Apple Academic Press.
- 5.Geider, R. J. Osborne B. A. (1992) Algal Photosynthesis. Springer.
- 6.Kim, S. K. (2011) Handbook of Marine Macroalgae: Biotechnology and Applied Phycology. Wiley Black-well.
- 7.Pereira, L. & Neto, M. J. (2014) Marine Algae: Biodiversity, Taxonomy, Environmental Assessment, and Biotechnology. CRC Press. Taylor & Francis Group.
- 8.Reynolds, C. S. (2009) The ecology of Phytoplankton. Cambridge University Press.
- 9.Wehr, J. D., Sheath, R. G., Kociolek, J. P. (2015) Freshwater Algae of North America: Ecology and Classification. Elsevier Inc.

سیستماتیک جدید جلبک ها				فارسی	عنوان
Modern Systematics of Algae				انگلیسی	درس
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی
					نظری
					آموزش تکمیلی عملی: ندارد
					سفر علمی: ندارد
					کارگاه: ندارد
					آزمایشگاه: ندارد
					سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با اصول و روش های سیستماتیک جدید در جلبک ها است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ضمن آشنائی کامل با انواع طبقه بندی ها و مشکلات آن ها، مکتب های فکری، تنوع ریخت شناختی و بیوسیستماتیک جلبک ها، قادر به شناسایی علمی جلبک ها و تعیین جایگاه آرایه شناختی آن ها خواهند بود.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه: اهداف سیستماتیک جدید و مقایسه آن با سیستماتیک سنتی (کلاسیک)

۲- تنوع (versatility) و مفهوم آن در جلبک ها، تنوع ریخت شناختی و مشکلات طبقه بندی جلبک ها

۳- اهمیت دیرینه شناسی (paleontology) جلبک ها

۴- تاریخچه آرایه شناختی جلبک ها در جهان

۵- مکتب های فکری در طبقه بندی جلبک ها

۶- طبقه بندی ریخت شناختی جلبک ها، چالش ها و دستاوردها

۷- طبقه بندی مولکولی جلبک ها، چالش ها و دستاوردها

۸- طبقه بندی فیزیولوژیکی، اکوفیزیولوژیکی و بیوشیمیایی جلبک ها، چالش ها و دستاوردها

۹- سیستماتیک مولکولی و عددی جلبک ها

۱۰- آشنایی با کاربرد نرم افزارها در سیستماتیک جلبک ها

روش ارزیابی:

پژوهه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های توشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Anagnostidis, K. & Komarek, J. (1985) Modern approach to the classification system of cyanophytes. 1. Introduction. Arch. Hydrobiol. Algol. Stud. 38 (39), 291-302.
- 2.Castenholz, R.W. & Waterbury, J.B. (1989) Group I. Cyanobacteria. In Bergey's Manual of Systematic Bacteriology, vol. 3, pp. 1710–1728. Edited by N. R. Krieg & J. G. Holt. Baltimore: Williams & Wilkins.
- 3.John D.M., Whitton B.A. & Brook A.J. (2005) The freshwater algal flora of the British Isles, an identification guide to freshwater and terrestrial algae. Cambridge, Cambridge University Press.
- 4.Wehr, J. D., Sheath, R. G., Kociolek, J. P. (2015) Freshwater Algae of North America: Ecology and Classification. Elsevier Inc.

بوم شناسی جلبک ها				فارسی	عنوان	
Ecology of Algae				انگلیسی	درس	
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد			
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری
						آموزش تکمیلی عملی: ندارد
						سفر علمی: ندارد
						کارگاه: ندارد
						آزمایشگاه: ندارد
						سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با بوم شناسی جلبک ها است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ضمن آشنائی کامل با بوم سازگانها (اکوسیستم ها)، بیوتیپ ها و عوامل موثر بر اجتماعات جلبکی، رفتار بوم شناختی ریزجلبک ها و درشت جلبک ها را در ارتباط با بوم سازگان های مختلف توضیح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- زیستگاههای مختلف جلبک ها
- ۲- عوامل موثر بر پراکنش جلبک ها
- ۳- جوامع جلبکی
- ۴- بیوتیپ های جلبکی
- ۵- بوم شناسی سطوح مصنوعی
- ۶- بوم شناسی همزیستی
- ۷- بوم شناسی فیتوپلاتکتون ها
- ۸- بوم شناسی مولکولی
- ۹- بوم شناسی و تبارزائی (فیلوژنی) جلبک ها
- ۱۰- گونه و گونه زایی، نظریات کلاسیک و جدید
- ۱۱- اجتماعات جلبکی، از خودگذشتگی و خودخواهی تکاملی

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Reynolds, C. S. (2009) The Ecology of Phytoplankton. Cambridge University Press.
2. Round, F. E. (1984) The Ecology of Algae. Cambridge University Press.
3. Suthers, I. M. Rissik, D. (2009) Plankton. A Guid to their ecology and monitoring for water quality. Cerio Publishing.
4. Wehr, J. D., Sheath, R. G., Kociolek, J. P. (2015) Freshwater Algae of North America: Ecology and Classification. Elsevier Inc.

سیستماتیک جدید قارچ ها				فارسی	عنوان		
Modern Systematics of Fungi				انگلیسی	درس		
دورس پیشناخ	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد				
			تخصصی	جبرانی	پایه		
ندارد	۳۲	۲	عملی	نظری *	عملی		
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد	نظری	عملی		
			سفر علمی: دارد				
			کارگاه: ندارد				
			آزمایشگاه: ندارد				
			سمینار: دارد				

اهداف کلی درس:

یافته های جدید تبارزایی مولکولی منجر به تغییراتی اساسی در رده بندی قارچ ها شده است. منابع جدید قارچ شناسی رده بندی اصلاح شده را برای قارچ ها پذیرفته اند به ترتیبی که برخی از گروه هایی که قبل از جزو سلسله قارچان بودند، از این سلسله جدا شده و به گروه های دیگری انتقال یافته اند. هدف اصلی درس آموزش نظام جدید رده بندی در قارچ ها و روش هایی است که امروزه در قارچ شناسی برای شناسایی و تعیین رتبه این موجودات زنده استفاده می شود.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند از اصول و روش های آموخته شده در این درس جهت طبقه بندی و رده بندی قارچ های مورد مطالعه در پژوهش های رساله و یا دیگر پژوهش های انجام شده در مورد قارچ ها استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- اصول و مفاهیم اصلی قارچ شناسی

۲- گونه و گونه زایی در قارچ ها

۳- خاستگاه قارچ ها

۴- روش ها و نشانگرهای مولکولی در تبارزایی مولکولی قارچ ها

۵- شاخه ها و راسته های اصلی قارچ ها در درخت حیات

۶- تحلیل جامع یافته های مولکولی و ریخت شناسی در سیستماتیک جدید قارچ ها

۷- تکامل و سیستماتیک کیتریدیومیکوتا: از زتوسپور تا مولکول

۸- سیستماتیک و زیست شناسی زیگومیکوتا

- ۹- تکامل تریکومیست‌ها
- ۱۰- تبارزایی آسکومیکوتا
- ۱۱- تبارزایی بازیدیومیکوتا
- ۱۲- افق‌ها و چالش‌های سیستماتیک قارچ‌ها در عصر منابع اطلاعاتی عظیم

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Li, D.-W. (ed.) (2016) Biology of Microfungi. Springer, Switzerland.
2. Misra, J.K., Tewari, J.P., Deshmukh, S.K. (eds.) (2012) Systematics and Evolution of Fungi. CRC Press, Science Publishers, Jersey & Enfield.
3. Mitchell, T.G., (2010) Kingdom Fungi: Fungal Phylogeny and Systematics. Topley and Wilson's Microbiology and Microbial Infections. Wiley Online Library. DOI: 10.1002/9780470688618.taw0129.
4. Prillinger, H., Lopandic, K., Schweigkofler, W., Deak, R., Aarts, H.J.M., Bauer, R., Sterflinger, K., Kraus, G.F., Maraz, A. (2002) Phylogeny and Systematics of the Fungi with Special Reference to the Ascomycota and Basidiomycota. In: Breitenbach, M., Crameri, R., Lehrer, S.B. (eds): Fungal Allergy and Pathogenicity. Chem Immunol. Vol. 81, pp 207–295

زیست‌شناسی و بوم‌شناسی قارچ‌ها				فارسی	عنوان		
Fungal Biology and Ecology				انگلیسی	درس		
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد		نوع واحد			
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی	پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد						
	سفر علمی: ندارد						
	کارگاه: ندارد						
	آزمایشگاه: ندارد						
	سمینار: دارد						

اهداف کلی درس:

قارچ‌ها نقشی کلیدی در اغلب بوم‌سازگان‌های خشکی داشته و علاوه بر اهمیت آن‌ها به عنوان تجزیه‌کنندگان و ایجاد قارچ-ریشه (mycorrhiza) از موجودات زنده موثر در چرخه‌های کربن و نیتروژن محسوب می‌شوند. آشنایی با نقش قارچ‌ها در بوم‌سازگان‌ها و تاثیر عوامل بوم‌ساختی محدود‌کننده و توسعه دهنده آنها از اهداف دیگر این درس هستند. همچنین انواع روابط قارچ‌ها با موجودات زنده دیگر از قبیل همزیستی، همسفرگی، انگلی و غیره با ارائه مثالهایی آموزش داده خواهند شد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان با نحوه وچگونگی تاثیر قارچ‌ها در بوم‌سازگان‌ها را فرا گرفته و توانایی تحلیل نقش این گروه از موجودات زنده را خواهند یافت. بسیاری از تغییرات ناگهانی و غیرقابل پیش‌بینی که موجب از بین رفتن گونه‌های مختلف موجودات زنده می‌شوند، با تغییر در رفتار زیستی قارچ‌ها ارتباط دارد و دانشجویان ضمن آشنایی با بوم‌شناسی و زیست‌شناسی قارچ‌ها توانایی ارائه فرضیه‌های موجه را در ارتباط با تخریب بوم‌سازگان‌ها کسب خواهند کرد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مفاهیم پایه در بوم‌شناسی قارچ‌ها
- ۲- قارچ‌ها به عنوان تجزیه‌کنندگان بیوپلیمرهای مهم و عوامل موثر در چرخه کربن و نیتروژن
- ۳- نقش انگلی قارچ‌ها، انواع و مثالهای رایج
- ۴- قارچ-ریشه، انواع و نقش آن در انواع بوم‌سازگان‌ها
- ۵- گلستنگ‌ها به عنوان یکی از مهمترین انواع روابط همزیستی، انواع روابط قارچ و سیانوبکتریها یا جلبک‌ها در گلستانگ
- ۶- تاثیر قارچ‌ها بر پویایی جوامع گیاهی

- ۷- قارچ‌های آب شیرین و آب شور: تنوع و اهمیت بوم‌شناسخنی
- ۸- بوم‌شناسی مولکولی قارچ‌ها
- ۹- روابط بین گونه‌های قارچی و تعیین آشیانه
- ۱۰- تنوع زمان و مکانی در جوامع قارچی
- ۱۱- بوم‌شناسی عملکردی در قارچ‌ها
- ۱۲- بوم‌شناسی قارچ‌ها، بانک‌های اطلاعاتی و تحلیل یافته‌ها

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Dix, N.J., Webster, J. (1995) Fungal Ecology. Springer, Heidelberg, Berlin
- 2.Hawksworth, D.L. (2001) Fungal Ecology. John Wiley & Sons, New York. DOI: 10.1038/npg.els.0000356.
- 3.Peay, K.G., Kennedy, P.G., Bruns, T.D. (2008) Fungal Community Ecology: A Hybrid Beast with a Molecular Master. BioScience 58: 799-810.
- 4.Rai, M. (Ed.) (2010) Progress in Mycology. Springer, Stuttgart.

قارچ های سمی و خوراکی				فارسی	عنوان			
Poisonous and Edible Fungi				انگلیسی	درس			
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد		نوع واحد				
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد							
	سفر علمی: دارد							
	کارگاه: ندارد							
	آزمایشگاه: ندارد							
	سمینار: دارد							

اهداف کلی درس:

قارچ‌ها با توجه به میزان پرتوتین بالا همیشه به عنوان یکی از منابع غذایی برای جوامع انسانی و جانوران مطرح بوده‌اند. در عین حال برخی قارچ‌ها که از نظر ظاهری ممکن است شبیه به انواع خوراکی باشند، بدلیل ایجاد ترکیبات سمی مختلف برای انسان و جانوران سمی بوده و موجب مرگ و میر می‌شوند. امروزه کشت و پرورش قارچ‌های خوراکی و دارویی در حال توسعه است. تشخیص قارچ‌های مفید از انواع مضر و همچنین روش‌های کشت و پرورش قارچ‌های مفید جزو اهداف اصلی این درس هستند.

اهداف رفتاری درس:

دانشجو با گروهها و گونه‌های اصلی قارچ‌های کلاهک‌دار خوراکی و سمی و همچنین با نوع سمومی که در گروه‌های مختلف موجب اثرات مضر می‌گردند، آشنا می‌شوند. دانشجو بر روش‌های معمول جمع‌آوری علمی و شناسایی، تهیه نمونه هریاریومی استاندارد تسلط خواهد یافت و روش تهییه، سترون‌سازی، جدایه‌سازی، کشت و پرورش قارچ‌ها را فرا خواهد گرفت.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- تاریخچه، مفاهیم پایه، ریخت‌شناسی عمومی، جمع‌آوری و مطالعه علمی قارچ‌های کلاهک‌دار
- ۲- گروه‌های اصلی قارچ‌های خوراکی، مهمترین قارچ‌های پژوهشی جهان
- ۳- اصول و روش‌های رایج در پرورش قارچ‌ها
- ۴- قارچ‌های دنبلان (Truffles)، انواع و پرورش
- ۵- سماروق‌ها (Puffballs)، انواع و پرورش
- ۶- مرچلا (Morchellas)، انواع و پرورش
- ۷- سایر قارچ‌های خوراکی با تأکید بر گونه‌های ایرانی

- ۸- سم‌های اصلی قارچی و نشانه‌های سمتی آنها
- ۹- آماتیتا و گونه‌های اصلی سمی آن
- ۱۰- سرده‌های مهم با هر دو نوع گونه‌های سمی و خوراکی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Dann, G. (2016) Edible Mushrooms: A forager's guide to the wild fungi of Britain and Europe. Green Books, Cambridge.
- 2.Hall, I.R., Stephenson, S.L., Buchanan, P.K., Cole, A.L.J., Yun, W. (2003) Edible and poisonous mushrooms of the world. Timber Press, Portland, Cambridge.
- 3.Wood, M. (2001-2003) A Mykoweb Page. <http://www.mykoweb.com>.

زیست فناوری قارچ ها				فارسی	عنوان
Fungal Biotechnology				انگلیسی	درس
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی
				نظری	عملی
					آموزش تکمیلی عملی: ندارد
					سفر علمی: دارد
					کارگاه: ندارد
					آزمایشگاه: ندارد
					سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

قارچ‌ها امروزه در بسیاری از فرآیندهای صنعتی نظیر تولید آنتی‌بیوتیک‌ها، ویتامین‌ها، آنزیم‌ها، پلی‌ساتکاریدها، پلی‌هیدریک‌الکل‌ها، رنگیزه‌ها، لیپیدها و گلیکولیپیدها مورد استفاده قرار می‌گیرند. برخی از این ترکیبات بصورت تجاری تولید شده و برخی در فرآیندهای اولیه این مسیر قرار دارند. متabolیت‌های ثانوی از ظرفیت بالایی در کمک به سلامت انسان و تغذیه برخوردار هستند. هدف این درس آموزش جنبه‌های مختلف کاربردی قارچ‌ها و فواید آن‌ها در کنار روش‌های صنعتی سازی کشت، تولید و استخراج مواد و همچنین روش‌های دستکاری ژنتیکی معمول در قارچ‌ها است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان با فرآگیری این درس با فرآورده‌های دارویی، صنعتی و غذایی در گروه‌های مختلف قارچ‌ها آشنا شده و همچنین از لحاظ نظری نسبت به کاربرد قارچ‌ها در صنعت و روش‌های مولکولی جهت دستورالعمل ژنتیکی در قارچ‌ها تسلط خواهند یافت. دانشجویان همچنین خود توانایی علمی یافتن و ظرفیت سنجی صنعتی، دارویی و غذایی از طریق روش‌های رایج در قارچ‌های کمتر شناخته شده را بدست خواهند آورد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- ژنتیک و زنومیکس در قارچ‌ها
- ۲- تاریختی ژنتیکی زیگومیست‌ها در قارچ‌ها
- ۳- تخمیر حالت جامد
- ۴- عفونت‌های قارچی و تاثیر آن بر روی سیستم عصی مرکزی
- ۵- تنوع زیستی قارچ‌های رشته‌ای در خاک
- ۶- نقش قارچ-ریشه (Mycorrhiza) به عنوان محرك رشد در گیاهان زراعی

- ۷- انواع و سازوکارهای دخیل در همزیستی برون قارچ-ریشه (ectomycorrhiza)
- ۸- بازیدیومیستهای عالی به عنوان یک منبع مهم از پاداکسایندها
- ۹- نقش قارچ‌های وحشی در رژیم غذایی، کاربردها و تاثیر آنها بر سلامتی
- ۱۰- اصول پایه در تولید آنزیم‌های قارچی
- ۱۱- آنزیم‌های الکل اکسیداز مخمرهای متیلوتروفیک به عنوان حسگرهای زیستی برای تشخیص الکل‌های آلیاتیک
- ۱۲- متابولیسم کیتین در قارچ‌ها
- ۱۳- ساخت نانوذرات نقره با کمک قارچ‌ها: کاربردها و فرآیندها

روش ارزیابی:

پروره	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Adrio, J.L., Demain, A.L. (2003) Fungal biotechnology. Int. Microbiol. 6: 191–199.
2. Arora, D.K. (2004) Handbook of fungal biotechnology. 2nd ed., Marcel DeKker, Inc., New York, Basel
3. Rai, M. (Ed.) (2010) Progress in Mycology. Springer, Stuttgart.

مباحث جدید در سیستماتیک گیاهی				عنوان	
New Topics in Plant Systematics				درس	
دروس پیشناخت	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی
				نظری	عملی
				آموزش تکمیلی عملی: ندارد	
				سفر علمی: ندارد	
				کارگاه: ندارد	
				آزمایشگاه: ندارد	
				سمینار: دارد	

اهداف کلی درس:

هدف این درس ارائه مطالب تخصصی جدید و مهمی است که هر یک از اعضای هیات علمی جمع آوری و پردازش نموده و می‌تواند منجر به افزایش حیطه علمی و تخصصی دانشجوی دکتری گردد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند با آشنائی با آخرین پیشرفت‌های علمی در زمینه سیستماتیک گیاهی از این یافته‌ها در پژوهش‌های خود برهه برند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

اعضای هیات علمی فعال گروه در دوره دکتری با اعلام آمادگی و ارائه عنوان، سرفصل و منابع یکی از جدیدترین مباحث علمی در زمینه سیستماتیک گیاهی با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی می‌توانند درس را برای دانشجویان ارائه نمایند.

روش ارزیابی:

پرورده	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

– مجلات معتبر علمی چاپ شده دو دهه اخیر با نمایه WOS و JCR و همچنین کتابهای معتبر ذیربطر

درس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نمایه			عنوان فارسی	عنوان انگلیسی
			عملی	*نظری	عملی		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه		
			عملی	نظری*	عملی	نظری	عملی
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد				
			سفر علمی: ندارد				
			کارگاه: ندارد				
			آزمایشگاه: ندارد				
			سمینار: دارد				

اهداف کلی درس:

هدف این درس بررسی و مطالعه کامل یکی از موضوعات و مباحث مهم سیستماتیک گیاهی توسط دانشجویان دوره دکتری است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند با جزئیات یکی از موضوعات مهم در سیستماتیک گیاهی آشنایی کامل پیدا کرده و از یافته‌های خود در حل معضلات و مشکلات کشور استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- توصیه می‌شود دانشجویان موضوع سمینار خود را با نظر استاد راهنما در مورد یکی از مباحث مهم در سیستماتیک گیاهی انتخاب نمایند تا دستاوردهای حاصل برای حل مشکلات کشور کارساز باشد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
-	-	آزمون های نوشتاری -	*
-	-	عملکردی -	

فهرست منابع:

– مجلات معتبر علمی چاپ شده جدید با نمایه WOS و JCR و همچنین کتابهای معتبر مرتبه

